

**КІРОВОГРАДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

Бабешко ЛВ

« 27 » *серпня* 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЖИВОПИС

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Спеціальність **023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація**

Освітньо-професійна програма **Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація**

Факультет **мистецький**

Форма навчання: **денна**

2016 – 2019 навчальний рік

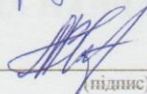
Робоча програма навчальної дисципліни «ЖИВОПИС» для студентів
за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Розробники: доцент, кандидат педагогічних наук Стрільєвич Т.М., старший
викладач Давидов В.М.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та
дизайну

Протокол від «27» серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

(підпис)

Бабешко М.В.
(прізвище та ініціали)

ЖИВОПИС

Навчальна (образотворча) дисципліна
Інститут мистецтв, 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація

Освітньо-професійна програма Образотворче мистецтво, декоративне

мистецтво, реставрація

Формат навчання

Формат навчання

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС: I курс -10,5 II курс -11 III курс - 11	Галузь знань: <i>02 Культура і мистецтво</i>	Нормативна
	Спеціальність: <i>023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</i>	
Розділів – 6		Семестр 1-2 – й 3-4 –й 5-6 -й
Загальна кількість годин I курс 315 год. II курс 330 год. III курс 330 год.		Вид контролю: 1-й семестр – екзамен 2-й семестр – екзамен 3-й семестр – екзамен 4-й семестр – Д.залік 5-й семестр – екзамен 6-й семестр – Д.залік
		Лекції I курс 2/2 год. II курс 2/2 год. III курс 2/2 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних I курс 4/4 год. II курс 4/4 год. III курс 3/4 год.	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Практичні, семінарські
		Лабораторні I курс 60/60 год. II курс 62/64 год. III курс 58/60 год.
		Самостійна робота I курс 57/68 год. II курс 66/68 год. III курс 92/62 год.
		Індивідуальні завдання: Консультації: I курс 33/33 год. II курс 34/32 год. III курс 28/26 год

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «ЖИВОПИС» є надання студентам комплексу знань, умінь та навичок з живопису.

Завданнями вивчення дисципліни «ЖИВОПИС» є:

- вивчення закономірностей природи;
- усвідомлення принципів та методів реалістичного зображення об'ємної форми засобами живопису;
- підвищення культури сприйняття студентів та формування високих естетичних потреб;
- розвиток творчих здібностей на основі пізнання різних рівнів художнього образу;
- розвиток цілісного колористичного сприйняття;
- опанування уміннями та навичками живописного зображення, різними прийомами та техніками живопису;
- оволодіння етапами виконання живописного зображення засобами акварельного, живопису в техніці гуаш та олійного живопису.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: матеріали, техніки та прийоми акварельного, олійного живопису та живопису в техніці гуаші; принципи та методи реалістичного живописного зображення; методіку виконання живописного твору; закономірності повітряної перспективи, особливості колірної гами.

вміти: відображати дійсність засобами реалістичного живопису; використовувати прийоми та техніки акварельного, олійного живопису та живопису в техніці гуаші, використовувати закономірності повітряної перспективи для передачі простору та середовища.

Демонструвати компетентності:

- Здатність здійснювати творчу діяльність на базі професійних знань та навичок, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову художнього твору; формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.
- Здатність демонструвати достатньо високий рівень творчої майстерності, розуміти основні шляхи інтерпретації художнього-пластичного образу у мистецтвознавчій, творчій та дослідницькій діяльності; інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі
- Здатність інтегрувати професійні знання та навички і використовувати їх у процесі створення художнього твору, володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах, впроваджувати сучасні способи відтворення, використовувати виразну мову образотворчого мистецтва в процесі власної професійної діяльності.
- Здатність сприймати новітні концепції в галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва і реставрації творів мистецтва, поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями. Здатність відтворювати традиційні та синтезувати сучасні технології в творах образотворчого мистецтва,

декоративного мистецтва та реставрації.

- Розуміння закономірності творчого процесу: перебігу та етапів виявлення і втілення художнього образу за допомогою образотворчих засобів; розуміння особливостей художнього сприйняття: цілісного бачення, асоціативного, образного сприйняття; визначення етапів та послідовності реалізації художнього образу в мистецькому творі. Здатність до творчої уяви й образного мислення, художньої спостережливості, зорової пам'яті, виховання широкої художньо-естетичної культури і художнього смаку.

- Досконале володіння дисциплінами образотворчого циклу та здатність спрямовувати ці теоретичні знання та практичні навички на виконання роботи в матеріалі. Усвідомлення основних художніх особливостей зображально-виразних засобів та їх можливості у виявленні образу.

Очікувані (програмні) результати навчання:

- Знання матеріалів та технік образотворчого мистецтва; виражальних і виразних засобів, професійної термінології, етапів та методики виконання зображення

- Усвідомлення теоретичних основ образотворчої грамоти для застосовування комплексного художнього підходу у створенні цілісного образу

- Здатність аргументувати вибір матеріалів та техніки, зображальних засобів, різних мистецьких технік для вирішення практичного завдання, продемонструвати знання та розуміння зображальних і виражальних можливостей різних художніх матеріалів, що застосовуються у живописі, рисунку, декоративно-прикладному мистецтві, реставруванні.

- Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел

- Здатність застосовувати різноманітні мистецькі техніки, вміти намалювати натюрморт, пейзаж, голову, півфігуру, фігуру людини, створювати тривимірні об'єкти (скульптура) та просторові інсталяції (візуальні практики, сценографія) в різних матеріалах.

- Вміння використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову, інтегрувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі, відтворювати традиційні та синтезувати сучасні технології образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та реставрації творів мистецтва.

- Уміння виконувати зображення з натури, по пам'яті, за уявою образотворчими засобами; працювати співвідношеннями; цілісно бачити, виділяючи головне виразними прийомами; виявляти за допомогою тону форму, об'єм, матеріал, світло і простір; володіти сформованими в процесі вправ професійними навичками зображення

- Вміння визначати й оцінювати образотворчу діяльність у системі часово-зорових мистецтв, володіти образотворчою грамотою, фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів, вміти аналізувати художні твори за різними критеріями.

- Вміння визначати форму художнього твору, матеріали та техніки виконання у відповідності до теми та ідеї художнього задуму, знаходити технологічне рішення, яке максимально відповідатиме задуму, оцінювати отримані результати та аргументувати творче рішення роботи в матеріалі, враховувати і використовувати при виконанні художнього твору властивості матеріалів, закони їх взаємозв'язку.

- Здатність використовувати відповідну термінологію, обговорювати факти та інтерпретації зрозумілою і чіткою мовою, застосувати це в презентаціях, есе та дипломній роботі
- Здатність використовувати власну творчу діяльність як засіб активного художньо-естетичного впливу на глядача, залучати глядача до творчого процесу та спілкування, обговорення проблем мистецького спрямування, дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.
- Здатність відповідально ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики
- Здатність свідомо ставитися до пізнавальної діяльності, до самонавчання та продовження професійного розвитку як умови розвитку творчої особистості та професійного зросту.
- Готовність розуміти кінцеву мету власного навчання, його етапи, цілі і завдання кожного окремого завдання з рисунку, живопису

3. Програма навчальної дисципліни

1 семестр

Лекція: Живопис в образотворчому мистецтві.

Тема 1. Вправи на вивчення технік та прийомів акварельного живопису: багатошаровий, по-мокрому, змішана техніка.

Тема 2. Натюрморт з простих за формою та кольором побутових предметів на нейтральному тлі.

Тема 3. Етюд постановки з двох-трьох темних предметів на світлому тлі.

Тема 4. Етюд постановки з двох-трьох світлих предметів на темному тлі.

Тема 5. Етюд постановки з двох-трьох світлих предметів на темному тлі.

Тема 6. Натюрморт в холодній колірній гамі.

Тема 7. Складний натюрморт на колірні та тональні співвідношення.

2 семестр

Лекція: Колористика в живописі

Тема 8. Натюрморт із зближених за кольором та різних за насиченістю предметів на менш насиченому тлі.

Тема 9. Етюд постановки з двох-трьох предметів на передачу контрастних співвідношень предметів і тла (зелений – червоний)

Тема 10. Етюд постановки з двох-трьох предметів на передачу контрастних співвідношень предметів і тла (жовтий – синій)

Тема 11. Натюрморт з побутових предметів з чітко вираженим освітленням (холодне або тепле)

Тема 12. Натюрморт проти світла (контражур)

Тема 13. Натюрморт з білих предметів та гіпсовим симетричним орнаментом на світлому колірному тлі.

3 семестр

Лекція: Особливості передачі матеріальності у живописі.

Тема 1. Натюрморт з гіпсовим орнаментом на колірному тлі.

Тема 2. Натюрморт на передачу матеріальності предметів та складного освітлення.

Тема 3. Натюрморт на передачу національного колориту.

Тема 4. Різномірний натюрморт з атрибутами мистецтва.

Тема 5. Натюрморт з гіпсовою маскою в інтер'єрі.

4 семестр

Лекція Прийоми роботи в техніці гуаш. Основні прийоми техніки олійного живопису.

Тема 1. Особливості техніки та прийоми роботи гуашшю. Декоративний натюрморт в техніці “гуаш”. Передача великих тональних і колірних співвідношень. Стилізація, узагальнення.

Тема 2. Натюрморт з двох-трьох предметів на моделювання об'єму й освітлення засобами гуаші.

Тема 3. Прийоми роботи олійними фарбами. Підготовка основи (грунту). Простий натюрморт з двох-трьох предметів на нейтральному тлі. Передача великих тональних і колірних співвідношень (грязайль та колірне вирішення однієї й тієї ж постановки).

Тема 4. Етюди натюрмортів з темних предметів на світлому тлі й світлих предметів на темному тлі (олійний живопис).

Тема 5. Простий натюрморт в техніці олійного живопису із завданням моделювання кольором об'єму предметів першого та другого планів.

Тема 6. Етюд постановки різнофактурного натюрмарту на передачу колірних і тональних співвідношень.

5 семестр

Лекція: Основи живописного зображення голови людини. Моделювання загального об'єму та деталей голови засобами олійного живопису.

Тема 1. Значення фактури у живописному творі. Матеріальність.

Етюд голови натурника на нейтральному тлі (грязайль).

Тема 2. Етюд голови натурника з виразною анатомічною будовою на світлому тлі. Освітлення холодне

Тема 3. Етюд голови натурник на темному тлі. Освітлення природне

Тема 4. Чоловічий портрет з характерним освітленням на колірному тлі.

6 семестр

Лекція: Портретне зображення. Художній образ в портретному зображенні

Тема 1. Особливості зображення голови людини засобами олійного живопису.

Портрет людини похилого віку на колірному тлі.

Тема 2. Жіночий портрет з характерним освітленням на колірному тлі

Тема 3. Портрет натурника з руками (освітлення пряме).

Художній образ в портретному зображенні

Тема 4. Етюд натурника в головному уборі. Передача художнього образу засобами живопису.

4. Структура навчальної дисципліни

№	ТЕМА	Лекц.	Лаб.	Сам.
	1 семестр			
	Живопис в образотворчому мистецтві.	2		
1	Вправи на вивчення технік та прийомів акварельного живопису: багат шаровий, по-мокрому, змішана техніка.		8	8
2	Натюрморт з простих за формою та кольором побутових предметів на нейтральному тлі.		8	8

3	Етюд постановки з двох-трьох темних предметів на світлому тлі.		8	8
4	Етюд постановки з двох-трьох світлих предметів на темному тлі.		8	8
5	Етюд постановки з двох-трьох світлих предметів на темному тлі.		8	8
6	Натюрморт в холодній колірній гамі.		10	8
7	Складний натюрморт на колірні та тональні співвідношення.		10	9
	Разом	2	60	57
	2 семестр			
8	Колористика в живописі	2		
9	Натюрморт із зближених за кольором та різних за насиченістю предметів на менш насиченому тлі.		10	10
10	Етюд постановки з двох-трьох предметів на передачу контрастних співвідношень предметів і тла (зелений – червоний)		10	10
11	Етюд постановки з двох-трьох предметів на передачу контрастних співвідношень предметів і тла (жовтий – синій)		10	10
12	Натюрморт з побутових предметів з чітко вираженим освітленням (холодне або тепле)		10	10
13	Натюрморт проти світла (контражур)		10	10
14	Натюрморт з білих предметів та гіпсовим симетричним орнаментом на світлому колірному тлі		10	18
	Разом	2	60	68
	3 семестр			
	Особливості передачі матеріальності у живописі.	2		
1	Натюрморт з гіпсовим орнаментом на колірному тлі.		14	16
2	Натюрморт на передачу матеріальності предметів та складного освітлення.		16	
3	Різнорівневий натюрморт з атрибутами мистецтва.		14	16
4	Натюрморт з гіпсовою маскою в інтер'єрі.		18	16
	Разом	2	62	66
	4 семестр			
	Прийоми роботи в техніці гуаш. Основні прийоми техніки олійного живопису	2		
1	Особливості техніки та прийоми роботи гуашню. Декоративний натюрморт в техніці “гуаш”. Передача великих тональних і колірних співвідношень. Стилзація, узагальнення.		10	10
2	Натюрморт з двох-трьох предметів на моделювання об'єму й освітлення засобами гуаші.		10	10

3	Прийоми роботи олійними фарбами. Підготовка основи (грунту). Простий натюрморт з двох-трьох предметів на нейтральному тлі. Передача великих тональних і колірних співвідношень (гризайль та колірне вирішення однієї й тієї ж постановки).		10	10
4	Етюди натюрмортів з темних предметів на світлому тлі й світлих предметів на темному тлі (олійний живопис).		10	10
5	Простий натюрморт в техніці олійного живопису із завданням моделювання кольором об'єму предметів першого та другого планів.		10	14
6	Етюд постановки різнофактурного натюрмарту на передачу колірних і тональних співвідношень.		14	14
Разом		2	64	68
5 семестр				
	Основи живописного зображення голови людини. Моделювання загального об'єму та деталей голови засобами олійного живопису.	2		
1	Значення фактури у живописному творі. Матеріальність. Етюд голови натурника на нейтральному тлі (гризайль).		14	23
2	Етюд голови натурника з виразною анатомічною будовою на світлому тлі. Освітлення холодне		14	23
3	Етюд голови натурник на темному тлі. Освітлення природне		14	23
4	Чоловічий портрет з характерним освітленням на колірному тлі.		16	23
Разом		2	58	92
6 семестр				
	Портретне зображення. Художній образ в портретному зображенні	2		
1	Особливості зображення голови людини засобами олійного живопису. Портрет людини похилого віку на колірному тлі.		14	15
2	Жіночий портрет з характерним освітленням на колірному тлі		14	15
3	Портрет натурника з руками (освітлення пряме). Художній образ в портретному зображенні		16	15
4	Етюд натурника в головному уборі. Передача художнього образу засобами живопису.		16	17
Разом		2	60	62

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Теми	Кільк. годин
1 семестр		
1	Вправи на вивчення технік та прийомів акварельного живопису: багатошаровий, по-мокрому, змішана техніка.	8
2	Натюрморт з простих за формою та кольором побутових предметів на нейтральному тлі.	8
3	Етюд постановки з двох-трьох темних предметів на світлому тлі.	8
4	Етюд постановки з двох-трьох світлих предметів на темному тлі.	8
5	Етюд постановки з двох-трьох світлих предметів на темному тлі.	8
6	Натюрморт в холодній колірній гамі.	10
7	Складний натюрморт на колірні та тональні співвідношення.	10
Разом		60
2 семестр		
8	Натюрморт із зближених за кольором та різних за насиченістю предметів на менш насиченому тлі.	10
9	Етюд постановки з двох-трьох предметів на передачу контрастних співвідношень предметів і тла (зелений – червоний)	10
10	Етюд постановки з двох-трьох предметів на передачу контрастних співвідношень предметів і тла (жовтий – синій)	10
11	Натюрморт з побутових предметів з чітко вираженим освітленням (холодне або тепле)	10
12	Натюрморт проти світла (контражур)	10
13	Натюрморт з білих предметів та гіпсовим симетричним орнаментом на світлому колірному тлі	10
Разом		60
3 семестр		
1	Натюрморт з гіпсовим орнаментом на колірному тлі.	14
2	Натюрморт на передачу матеріальності предметів та складного освітлення.	16
3	Різномірний натюрморт з атрибутами мистецтва.	14
4	Натюрморт з гіпсовою маскою в інтер'єрі.	18
Разом		62
4 семестр		

1	Особливості техніки та прийоми роботи гуашшю. Декоративний натюрморт в техніці “гуаш”. Передача великих тональних і колірних співвідношень. Стилзація, узагальнення.	10
2	Натюрморт з двох-трьох предметів на моделювання об’єму й освітлення засобами гуаші.	10
3	Прийоми роботи олійними фарбами. Підготовка основи (грунту). Простий натюрморт з двох-трьох предметів на нейтральному тлі. Передача великих тональних і колірних співвідношень (гризайль та колірне вирішення однієї й тієї ж постановки).	10
4	Етюди натюрмортів з темних предметів на світлому тлі й світлих предметів на темному тлі (олійний живопис).	10
5	Простий натюрморт в техніці олійного живопису із завданням моделювання кольором об’єму предметів першого та другого планів.	10
6	Етюд постановки різнофактурного натюрморту на передачу колірних і тональних співвідношень.	14
	Разом	64
	5 семестр	
1	Значення фактури у живописному творі. Матеріальність. Етюд голови натурника на нейтральному тлі (гризайль).	14
2	Етюд голови натурника з виразною анатомічною будовою на світлому тлі. Освітлення холодне	14
3	Етюд голови натурник на темному тлі. Освітлення природне	14
4	Чоловічий портрет з характерним освітленням на колірному тлі.	16
	Разом	58
	6 семестр	
1	Особливості зображення голови людини засобами олійного живопису. Портрет людини похилого віку на колірному тлі.	14
2	Жіночий портрет з характерним освітленням на колірному тлі	14
3	Портрет натурника з руками (освітлення пряме). Художній образ в портретному зображенні	16
4	Етюд натурника в головному уборі. Передача художнього образу засобами живопису.	16
	Разом	60

6. Самостійна робота

№ з/п	Теми	Кільк. годин
1 семестр		
1	Вправи на вивчення технік та прийомів акварельного живопису: багат шаровий, по-мокрому, змішана техніка.	8
2	Натюрморт з простих за формою та кольором побутових предметів на нейтральному тлі.	8
3	Етюд постановки з двох-трьох темних предметів на світлому тлі.	8
4	Етюд постановки з двох-трьох світлих предметів на темному тлі.	8
5	Етюд постановки з двох-трьох світлих предметів на темному тлі.	8
6	Натюрморт в холодній колірній гамі.	8
7	Складний натюрморт на колірні та тональні співвідношення.	9
Разом		57
2 семестр		
1	Натюрморт із зближених за кольором та різних за насиченістю предметів на менш насиченому тлі.	10
2	Етюд постановки з двох-трьох предметів на передачу контрастних співвідношень предметів і тла (зелений – червоний)	10
3	Етюд постановки з двох-трьох предметів на передачу контрастних співвідношень предметів і тла (жовтий – синій)	10
4	Натюрморт з побутових предметів з чітко вираженим освітленням (холодне або тепле)	10
5	Натюрморт проти світла (контражур)	10
6	Натюрморт з білих предметів та гіпсовим симетричним орнаментом на світлому колірному тлі	18
Разом		68
3 семестр		
1	Натюрморт з гіпсовим орнаментом на колірному тлі.	16
2	Натюрморт на передачу матеріальності предметів та складного освітлення.	
3	Різнорівневий натюрморт з атрибутами мистецтва.	16
4	Натюрморт з гіпсовою маскою в інтер'єрі.	16
Разом		66
4 семестр		

1	Особливості техніки та прийоми роботи гуашшю. Декоративний натюрморт в техніці “гуаш”. Передача великих тональних і колірних співвідношень. Стилізація, узагальнення.	10
2	Натюрморт з двох-трьох предметів на моделювання об’єму й освітлення засобами гуаші.	10
3	Прийоми роботи олійними фарбами. Підготовка основи (грунту). Простий натюрморт з двох-трьох предметів на нейтральному тлі. Передача великих тональних і колірних співвідношень (гризайль та колірне вирішення однієї й тієї ж постановки).	10
4	Етюди натюрмортів з темних предметів на світлому тлі й світлих предметів на темному тлі (олійний живопис).	10
5	Простий натюрморт в техніці олійного живопису із завданням моделювання кольором об’єму предметів першого та другого планів.	14
6	Етюд постановки різнофактурного натюрморту на передачу колірних і тональних співвідношень.	14
	Разом	68
	5 семестр	
1	Значення фактури у живописному творі. Матеріальність. Етюд голови натурника на нейтральному тлі (гризайль).	23
2	Етюд голови натурника з виразною анатомічною будовою на світлому тлі. Освітлення холодне	23
3	Етюд голови натурник на темному тлі. Освітлення природне	23
4	Чоловічий портрет з характерним освітленням на колірному тлі.	23
	Разом	92
	6 семестр	
1	Особливості зображення голови людини засобами олійного живопису. Портрет людини похилого віку на колірному тлі.	15
2	Жіночий портрет з характерним освітленням на колірному тлі	15
3	Портрет натурника з руками (освітлення пряме). Художній образ в портретному зображенні	15
4	Етюд натурника в головному уборі. Передача художнього образу засобами живопису.	17
	Разом	62

7. Індивідуальні завдання

Не передбачено

8. Методи навчання

Лекції, лабораторні заняття, самостійна робота.

9. Методи контролю

- поточне оцінювання знань студентів під час лабораторних занять,
- навчальні роботи
- кафедральний перегляд
- екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання: здійснюється на лабораторних заняттях або на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять чи при бажанні підвищити попереднє оцінювання). Оцінюється виконання практичного завдання в матеріалі за темою (аудиторна робота та самостійна робота).

Виконання практичного завдання (аудиторної та самостійної роботи) в матеріалі оцінюється за шкалою – від 0 до 15 балів.

Максимальна оцінка 15 балів

0– 1 бал:

- студент присутній на занятті,
- домашнє завдання відсутнє, або виконане на низькому рівні.

2– 5 бала:

- студент не орієнтується в теоретичному матеріалі,
- не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни,
- не дотримується методичної послідовності виконання завдання,
- не розуміє та не впевнено застосовує на практиці основні характеристики кольорів (яскравість, насиченість, тон), допускаючи значні помилки,
- слабо орієнтується в колірній палітрі
- не передає характер освітлення
- не охайно, зі значним запізненням виконує завдання,
- домашнє завдання не виконане, або виконане частково чи в повному обсязі на низькому рівні.

6 – 9 балів:

- студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі,
 - не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни,
 - дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача,
 - розуміє та застосовує на практиці основні характеристики кольорів (яскравість, насиченість, тон), допускаючи не значні помилки,
 - слабо орієнтується в колірній палітрі
 - допускає погрішності у передачі характеру освітлення, охайно та у відведений час виконує завдання
- домашнє завдання виконано повністю на посередньому рівні, або виконано частково на достатньому рівні.

10 – 13 балів:

- студент добре володіє теоретичним матеріалом,
- розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни,
- дотримується методичної послідовності виконання завдання,
- добре розуміє та застосовує на практиці основні характеристики кольорів (яскравість, насиченість, тон),
- добре орієнтується в колірній палітрі
- добре передає характер освітлення,
- охайно та у відведений час виконує завдання,
- домашнє завдання виконано у повному обсязі на достатньому рівні або виконано частково на високому рівні.

14 – 15 балів:

- студент досконало володіє теоретичним матеріалом, самостійно поповнює свої знання,
- розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни,
- дотримується методичної послідовності виконання зображення,
- досконало розуміє та застосовує на практиці основні характеристики кольорів (яскравість, насиченість, тон),
- добре орієнтується в колірній палітрі
- відповідно передає характер освітлення,
- охайно та у відведений час виконує завдання
- домашнє завдання виконане у повному обсязі на достатньому та високому рівні.

Виконання екзаменаційної практичної роботи оцінюється за шкалою – від 0 до 20 б.

18-20 б. – студент досконало володіє теоретичним матеріалом, самостійно поповнює свої знання, самостійно аналізує та komponує зображення в аркуші, дотримується методичної послідовності виконання зображення, уміє аналізувати закономірності лінійної та повітряної перспектив і застосовує їх під час зображення, уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до положення предметів відносно лінії горизонту, добре розуміє форму предметів та передає її засобами рисунку, відповідно передає характер освітлення, світлотінь, тон, матеріальність, охайно та у відведений час виконує завдання

15-17 б. – студент добре володіє теоретичним матеріалом, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання, вірно передає основні пропорційні співвідношення частин голови (ока, носа, губ, вуха), підпорядковує деталі великій формі, може виявити закономірності будови форми частин голови (ока, носа, губ, вуха), охайно та у відведений час виконує завдання.

11-14 б. – студент орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, уміє аналізувати закономірності лінійної та повітряної перспектив і застосовує їх під час зображення, інколи допускає порушення лінійної перспективи, уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до положення предметів відносно лінії горизонту,

інколи допускає помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів та вправно її передає допускаючи лише незначні порушення, які виправляє під керівництвом викладача, добре передає характер освітлення, світлотінь, тон, матеріальність, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання

8-10 б. - студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, не впевнено передає основні пропорційні співвідношення частин голови (ока, носа, губ, вуха), підпорядковує деталі великій формі під керівництвом викладача, не завжди може виявити закономірності будови форми, виконує завдання у відведений час

5-7 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, допускає помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів але допускає значні порушення під час її графічного моделювання, допускає значні погрішності у передачі характеру освітлення, світлотіні, тону, матеріальності, komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, не охайно і не у відведений час виконує завдання.

1-4 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, допускає значні помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів та допускає значні порушення під час її графічного моделювання, допускається значних помилок у передачі характеру освітлення, світлотіні, тону, матеріальності, не вдало komponує зображення в аркуші, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання

0 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, не підпорядковує деталі великій формі, не може виявити закономірності будови форми, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання.

Оцінювання на кафедральному перегляді здійснюється за шкалою – від 0 до 20 б.

18-20 б. На кафедральний перегляд представлено відмінно виконані, належним чином оформлені роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє системними професійними знаннями в повному обсязі та бездоганно виконує всі прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання кожної роботи в межах навчальної програми. Роботи демонструють розуміння і вміння застосовувати в практичній роботі закономірності композиції, перспективи, моделювати форму засобами світлотіні, передавати тональні співвідношення, освітлення, матеріальність в графічному зображенні, володіння технічними прийомами малюнка.

15-17 б. На кафедральний перегляд представлено добре виконані, належним чином оформлені роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє

професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми, технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Роботи демонструють розуміння і вміння застосовувати в практичній роботі закономірності композиції, володіння технічними прийомами малюнка, вірно взяті основні тонові співвідношення, передано особливості освітлення, але в роботах допущені незначні недоліки, які суттєво не впливають на якість робіт в цілому. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним та кількісним показникам.

11-14 б. На кафедральний перегляд представлено загалом добре виконані роботи з кількома грубими помилками, в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє професійними знаннями та обсягом, передбаченим навчальною програмою. Правильно та впевнено виконує прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Самостійно в повному обсязі виконує завдання відповідно до існуючих вимог. В роботах можуть бути допущені окремі неточності щодо композиції, моделювання форми або техніки виконання. Результат виконаних робіт в цілому відповідає діючим якісним і кількісним показникам.

8-10 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє основними професійними знаннями та правильно виконує переважну більшість прийомів і технологічних операцій, необхідних для даної роботи. Роботи не вирізняються технічною майстерністю. Мають місце суттєві помилки в застосуванні закономірностей композиції, законів повітряної та лінійної перспективи, невірно взяті тональні співвідношення.

5-7 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи, що відповідають мінімальним критеріям оцінки, не в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент не завжди з розумінням відтворює основні професійні знання та з помилками виконує основні прийоми і технологічні операції, необхідні для даної роботи. Потребує консультації викладача. При виконанні роботи припускається значних помилок і неточностей щодо композиції, конструктивної побудови, тону. Результат роботи в цілому відповідає якісним показникам.

1-4 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи, що відповідають мінімальним критеріям оцінки, не в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент без достатнього розуміння відтворює компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технологічні операції. При виконанні роботи припускається помилок, які самостійно виправити не може. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.

0 б. На кафедральний перегляд завершені та відповідно оформлені роботи та начерки студентом не представлені, або представлені лише окремі незавершені роботи. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену регламентує такий розподіл балів:

60 балів – потягом семестру та 40 балів – екзамен (який включає 20б. навчальна робота та 20 б. кафедральний перегляд)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Основна

1. Алексеев С.С. О колорите.- М., 1974.
2. Беда В.Г. Живопись. - Красноярск: Изобразительное искусство, 1985.
3. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты. Рисунок. Живопись. Композиции. М., 1981.
4. Волков Н.Н. Цвет в живописи. - М., 1965.
5. Волков Н.Н. Композиция в живописи. - М., 1977
6. Гренберг Ю.И. Технология живописи. – М., 1982.
7. Горбенко А.А. Акварельная живопись для архитекторов. – К.: Будивельник, 1991. – 72 с.
8. Зайцев А. Наука о цвете и живопись. – М.: Изобразительное искусство, 1986. – 158 с.
9. Кальнинг А.К. Акварельная живопись. Краткое руководство. – М., 1968
10. Киплик Д.И. Техника живописи. – М.: Сварог и К, 1998. – 502 с.
11. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Практическое пособие. – М.: Высш. шк., 1992.–270 с.
12. Лепикаш В.А. Живопись акварелью. – М., 1961.

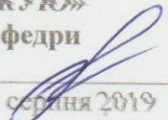
13. Одноралов Н.В. Материалы в изобразительном искусстве.- М., 1983.
14. Пучков А.С., Триселев А.В. Методика работы над натюрмортом. – М., 1982.
15. Ревякин П.П. Техника акварельной живописи. – М.Госиздат, 1959. – 219 с.
16. Сайдевей Я., Гер А., Хортон Дж., Монахан П., Уайзман О. Рисунок и живопись. Полный курс обучения. – Пер. с англ. – М.: ЗАО «БММ», 2011. – 352 с.
17. Стасевич В.Н. Пейзаж. Катрина и действительность. – М., 1981.
18. Унковский А.А. Живопись. Вопросы колорита. – М., 1980.
19. Шаров В.С. Академическое обучение изобразительному искусству/ Шаров В.С. – М.: Эксмо, 2014. – 648 с.
20. Школа изобразительного искусства. - М.: Изобразительное искусство. – 1986.
21. Юному художнику: Практическое руководство по изобразительному искусству. – М.: Издательство Академии художеств СССР, 1963
22. Яшухин А.П. Живопись. М.: Просвещение, 1989

Допоміжна

1. Капланова С.Г. От замысла и природы к законченному произведению. – М., 1981.
2. Мастера искусства об искусстве. В 7-ми т. – М., 1965 – 67.
3. Молева Н., Белютин Э. Школа Ашбе. М., «Искусство», 1958.
4. Роден О. Сборник статей о творчестве. – М., 1960

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний
педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
Стрітьсвич Т.М.
«00» серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЖИВОПИС

Галузь знань **02** Культура і мистецтво
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність: **023** Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація
Освітня програма: **Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,**
реставрація
Факультет **Мистецький**
Форма навчання: **Денна**

2019–2020 навчальний рік

Робоча програма **ЖИВОПИС** для студентів за спеціальністю: **023**
Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

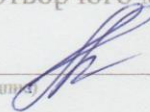
Розробники: Давидов В.М., старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Протокол від «30» серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

(підпис)

Стрітьєвич Т.М.

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	денна форма навчання*
Кількість кредитів ЄКТС – 7,5	Галузь знань 02 Культура і мистецтво (шифр і назва)	Нормативна	
Блоків/модулів – 1	Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Рік підготовки	
Розділів/змістових модулів – 4		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
		7-й	8-й
Загальна кількість годин – 225		Вид контролю:	
	екзамен	Диф.залик	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: 1й сем – 3 год/тиж 2й сем – 3 год/тиж	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Лекції	
		4 год.	-
		Практичні, семінарські:	
		-	-
		Лабораторні:	
		38 год.	40 год.
		Самостійна робота:	
		60 год.	47 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	-
Консультації:			
18	18		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «ЖИВОПИС» є надання студентам комплексу знань, умінь та навичок з живопису.

Завданнями вивчення дисципліни «ЖИВОПИС» є:

- вивчення закономірностей природи;
- усвідомлення принципів та методів реалістичного зображення об'ємної форми засобами живопису;
- підвищення культури сприйняття студентів та формування високих естетичних потреб;

- розвиток творчих здібностей на основі пізнання різних рівнів художнього образу;
- розвиток цілісного колористичного сприйняття;
- опанування уміннями та навичками живописного зображення, різними прийомами та техніками живопису;
- оволодіння етапами виконання живописного зображення засобами олійного живопису.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: матеріали, техніки та прийоми олійного живопису; принципи та методи реалістичного живописного зображення; методику виконання живописного твору; закономірності повітряної перспективи, особливості побудови колірної гами.

вміти: відображати дійсність засобами реалістичного живопису; використовувати прийоми та техніки олійного живопису, використовувати закономірності повітряної перспективи для передачі простору та середовища.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема		Лаб.	Сам
VII семестр			
Змістовний модуль 1			
Тема 1	Етюд кистей рук натурника з урахуванням характеру освітлення.	12	
Тема 2	Етюд фігури натурника з оголеними ногами на нейтральному тлі	12	20
Тема 3	Етюд пів фігури натурника з яскраво вираженими віковими особливостями	14	
Змістовний модуль 2			
Тема 1	Етюд пів фігури натурника з чітко вираженим джерелом освітлення та предметами побуту	18	
Тема 2	Етюди (короткострокові) пів фігури та фігури людини	10	20
	всього	66	76
VIII семестр			
Змістовний модуль 3			
Тема 1	Етюд жіночої півфігури фігури на сірому тлі	18	
Змістовний модуль 4			
Тема 1	Етюд одягненої сидячої фігури в контрастній колірній гамі	20	
	всього	38	76

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів/змістових	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма

модулів і тем	Усього	у тому числі						Усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд.	Консультації	СРС		л	п	лаб.	інд.	Консультації	СРС
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12	13	14
Блок/модуль 1														
Змістовий модуль 1.														
Тема 1. Етюд кистей рук натурника з урахуванням характеру освітлення.	36	4		12			20							
Разом за розділом/ змістовим модулем 1	34	4		12			20							
Тема 2. . Етюд ніг натурника з урахуванням характеру освітлення.	32			12			20							
Разом за розділом/ змістовим модулем 2	32			12			20							
Змістовий модуль 2.														
Тема 3. Етюд пів фігури натурника з руками	34			14			20							
Разом за розділом/ змістовим модулем 3	34			14			20							
Змістовий модуль 3.														
Тема4. Етюд одягненої фігури людини (сидяча).	40			20			20							
Разом за розділом/ змістовим модулем 4	40			20			20							
Змістовий модуль 4.														

Тема 5. Етюд стоячої роздягненої фігури людини з опорою на одну ногу.	26			20			27						
Разом за розділом/ змістовим модулем 5	26			20			27						
Усього годин	189	4		78			107						

5. Теми семінарських занять

Не передбачено

6. Теми практичних занять

Не передбачено

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Етюд кистей рук натурника з урахуванням характеру освітлення.	12
2	. Етюд ніг натурника з урахуванням характеру освітлення.	12
3	. Етюд пів фігури натурника з руками	14
4	. Етюд одягненої фігури людини (сидяча).	20
5	. Етюд стоячої роздягненої фігури людини з опорою на одну ногу.	20
	Разом	78

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
1	Етюд кистей рук натурника з урахуванням характеру освітлення.	20
2	Етюд ніг натурника з урахуванням характеру освітлення.	20
3	Етюд пів фігури натурника з руками	20
4	Етюд одягненої фігури людини (сидяча).	20
5	Етюд стоячої роздягненої фігури людини з опорою на одну ногу.	27

Разом	107
--------------	------------

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи навчання

Лекції, лабораторні заняття, самостійна робота.

11. Методи контролю

Поточне оцінювання знань студентів під час лабораторних занять, кафедральний перегляд, екзамен

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (екзамен)		Сума
Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4		Перегляд	Екзем. Роб.	
T1	T2	T3	T4	T5			
12	12	12	12	12	20	20	100
60					40		

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Перегляд	
T6	T7	T8	T9		
20	20	20	20	20	100

Поточне оцінювання: здійснюється на лабораторних заняттях або на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять чи при бажанні підвищити попереднє оцінювання). Оцінюється виконання практичного завдання в матеріалі за темою (аудиторна робота та самостійна робота).

Виконання практичного завдання (аудиторної та самостійної роботи) в матеріалі оцінюється за шкалою – від 0 до 12 балів (змістовий модуль 1,2), та від 0 до 20 балів (змістовий модуль 3,4).

12//20 б. – студент досконало володіє теоретичним матеріалом, самостійно поповнює свої знання, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання зображення, добре розуміє форму предметів, вірно виконує лінійно-конструктивну побудову та моделює форму засобами світлотіні, відчуває та вміло передає освітлення і тональні співвідношення між предметами, вміло застосовує закони лінійної та повітряної

перспективи, самостійно аналізує та komponує зображення в аркуші, творчо підходить до вирішення завдання, охайно та у відведений час виконує завдання.

10//17 б. – студент добре володіє теоретичним матеріалом, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання, добре розуміє форму предметів та моделює її засобами світлотіні, відчуває та вміло передає в малюнку тональні співвідношення між предметами, вміло застосовує закони лінійної та повітряної перспективи, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання, проте іноді допускає незначні технічні помилки.

8//14 б. – студент орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, добре розуміє форму предметів та моделює її засобами світлотіні, відчуває та передає освітлення та загальні тональні співвідношення, застосовує закони лінійної та повітряної перспективи, проте допускає помилки щодо передачі тону або плановості, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання.

6//10 б. – студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, розуміє форму предметів та не завжди вдало моделює її засобами світлотіні, відчуває та не зовсім вдало передає тональні співвідношення та освітлення в постановці, застосовує окремі правила лінійної та повітряної перспективи, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, виконує завдання у відведений час, не зовсім охайно.

4//7 б. – студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, розуміє форму предметів та не завжди вдало моделює її засобами світлотіні, відчуває та не зовсім вдало передає тональні співвідношення та освітлення в постановці, застосовує окремі правила лінійної та повітряної перспективи, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, виконує завдання у відведений час, не зовсім охайно.

2//4 б. – студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, розуміє форму предметів, однак не моделює її засобами світлотіні, не відчуває та не передає тональні співвідношення та освітлення постановки, невдало застосовує графічні прийоми, не вдало komponує зображення в аркуші, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання.

0 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не виконав, або не завершив практичне завдання.

Підсумковий контроль з курсу: екзамен. В ході екзамену оцінюється якість виконання екзаменаційної практичної роботи (натурна постановка), та перегляд робіт, виконаних протягом семестру.

Виконання екзаменаційної практичної роботи оцінюється за шкалою – від 0 до 20 б.

18-20 б. – студент досконало володіє теоретичним матеріалом, самостійно поповнює свої знання, самостійно аналізує та komponує зображення в аркуші, дотримується методичної послідовності виконання зображення, уміє аналізувати закономірності лінійної та повітряної перспектив і застосовує їх під час зображення, уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до положення предметів відносно лінії горизонту, добре розуміє форму предметів та передає її засобами рисунку, відповідно передає характер освітлення, світлотінь, тон, матеріальність, охайно та у відведений час виконує завдання

15-17 б. – студент добре володіє теоретичним матеріалом, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання, вірно передає основні пропорційні співвідношення частин голови (ока, носа, губ, вуха), підпорядковує деталі великій формі, може виявити закономірності будови форми частин голови (ока, носа, губ, вуха), охайно та у відведений час виконує завдання.

11-14 б. – студент орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, уміє аналізувати закономірності лінійної та повітряної перспектив і застосовує їх під час зображення, інколи допускає порушення лінійної перспективи, уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до положення предметів відносно лінії горизонту, інколи допускає помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів та вправно її передає допускаючи лише незначні порушення, які виправляє під керівництвом викладача, добре передає характер освітлення, світлотінь, тон, матеріальність, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання

8-10 б. - студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, не впевнено передає основні пропорційні співвідношення частин голови (ока, носа, губ, вуха), підпорядковує деталі великій формі під керівництвом викладача, не завжди може виявити закономірності будови форми, виконує завдання у відведений час

5-7 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, допускає помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів але допускає значні порушення під час її графічного моделювання, допускає значні погрішності у передачі характеру освітлення, світлотіні, тону, матеріальності, komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, не охайно і не у відведений час виконує завдання.

1-4 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, припускається значних порушень в передачі

основних пропорційних співвідношень, допускає значні помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів та допускає значні порушення під час її графічного моделювання, допускається значних помилок у передачі характеру освітлення, світлотіні, тону, матеріальності, не вдало компоує зображення в аркуші, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання

0 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, не підпорядковує деталі великій формі, не може виявити закономірності будови форми, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання.

Оцінювання на кафедральному перегляді здійснюється за шкалою – від 0 до 20 б.

18-20 б. На кафедральний перегляд представлено відмінно виконані, належним чином оформлені роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє системними професійними знаннями в повному обсязі та бездоганно виконує всі прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання кожної роботи в межах навчальної програми. Роботи демонструють розуміння і вміння застосовувати в практичній роботі закономірності композиції, перспективи, моделювати форму засобами світлотіні, передавати тональні співвідношення, освітлення, матеріальність в графічному зображенні, володіння технічними прийомами малюнка.

15-17 б. На кафедральний перегляд представлено добре виконані, належним чином оформлені роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми, технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Роботи демонструють розуміння і вміння застосовувати в практичній роботі закономірності композиції, володіння технічними прийомами малюнка, вірно взяті основні тонові співвідношення, передано особливості освітлення, але в роботах допущені незначні недоліки, які суттєво не впливають на якість робіт в цілому. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним та кількісним показникам.

11-14 б. На кафедральний перегляд представлено загалом добре виконані роботи з кількома грубими помилками, в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє професійними знаннями та обсягом, передбаченим навчальною програмою. Правильно та впевнено виконує прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Самостійно в повному обсязі виконує завдання відповідно до існуючих вимог. В роботах можуть бути допущені окремі неточності щодо композиції, моделювання форми або техніки виконання. Результат виконаних робіт в цілому відповідає діючим якісним і кількісним показникам.

8-10 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє основними професійними знаннями та правильно виконує переважну більшість прийомів і технологічних операцій, необхідних для даної роботи. Роботи не вирізняються технічною майстерністю. Мають місце суттєві

помилки в застосуванні закономірностей композиції, законів повітряної та лінійної перспективи, невірні взяті тональні співвідношення.

5-7 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи, що відповідають мінімальним критеріям оцінки, не в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент не завжди з розумінням відтворює основні професійні знання та з помилками виконує основні прийоми і технологічні операції, необхідні для даної роботи. Потребує консультації викладача. При виконанні роботи припускається значних помилок і неточностей щодо композиції, конструктивної побудови, тону. Результат роботи в цілому відповідає якісним показникам.

1-4 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи, що відповідають мінімальним критеріям оцінки, не в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент без достатнього розуміння відтворює компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технологічні операції. При виконанні роботи припускається помилок, які самостійно виправити не може. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.

0 б. На кафедральний перегляд завершені та відповідно оформлені роботи та начерки студентом не представлені, або представлені лише окремі незавершені роботи. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно	не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни “Рисунок”.
2. Методичні рекомендації до лабораторних та самостійних робіт.

14. Рекомендована література Базова

1. Беда Г.В. Основы изобразительной грамотыю Рисунок. Живопись. Композиции. М., 1981.
2. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Практическое пособие. – М.: Высш. шк., 1992.–270 с.
3. Одноралов Н.В. Материалы в изобразительном искусстве.- М., 1983.
4. Пучков А.С., Триселев А.В. Методика работы над натюрмортом. – М., 1982.
5. Ростовцев Н.Н. Рисунок. – М., Просвещение, 1986
6. Стасевич В.Н. Искусство портрета. – М., 1978.
7. Стасевич В.Н. Пейзаж. Катрина и действительность. – М., 1981.
8. Сухенко В.О. Рисунок. Навчальний посібник. – К., 2004. – 184 с., 125 іл.
9. Школа изобразительного искусства. - М.: Изобразительное искусство. – 1986.

Допоміжна

1. Авсеян О.А. Натура и рисование по представлению. – М.: Изобразительное искусство, 1985. – 152 с.
2. Васютинский Н. Золотая пропорция. – М.: Молодая гвардия, 1990.
3. Дюваль М. Анатомия для художников. – М. – Л., 1940.
4. Закс Ханнелоре Донателло. – Берлин: Мир искусства, 1988.
5. Капланова С.Г. От замысла и натуры к законченному произведению. – М., 1981.
6. Мастера искусства об искусстве. В 7-ми т. – М., 1965 – 67.
7. Молева Н., Белютин Э. Школа Ашбе. М., «Искусство», 1958.
8. Роден О. Сборник статей о творчестве. – М., 1960
9. Степанов А. Мастер Альбрехт. – Ленинградское отделение: Искусство, 1991.
10. Эрпель Фриц Микеланджело. – Берлин: Мир искусства, 1990.

15. Інформаційні ресурси